

राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक लिमिटेड

केन्द्रीय कार्यालय

सिंहदरवार प्लाजा, काठमाडौं

मिति ०७ १९२०

प्रेस विज्ञप्ति

राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक लि.स्वर्ण जयन्ती वर्ष २०७१

र सुधारको कार्यक्रम

वि.सं २०२२ साल माघ १० गते स्थापित राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक आगामी माघ १० गते सबल वित्तीय स्वास्थ्य र ग्राहकमुखी पहिचानसहित सेवाको स्वर्ण वर्षमा प्रवेश गर्दछ । नेपाल सरकारको पूर्ण स्वामित्वमा स्थापित यो बैंक केही वर्षअघि खुद सम्पत्ति २३ अर्ब र पुंजी पर्याप्तता अनुपात ३३ प्रतिशतले दुवै नकारात्मक रही निकै संकटग्रस्त अवस्थामा पुगेको थियो । यस बैंकमा वि.सं. २०५९ साल माघ २ गतेबाट वित्तीय सुधार अन्तर्गत करार व्यवस्थापन आरम्भ भएपछि बैंक सुधारोन्मुख मार्गमा अग्रसर भएको हो । बैंक व्यवस्थापनका प्रयत्नहरुको फलस्वरूप बैंकले पुंजी आधार, भाखा नाघेको कर्जा असुली, कारोवार, मुनाफा लगायतका समष्टिगत वित्तीय परिसूचक, ख्याती, मानव संशाधन आकार, श्रम सम्बन्ध, ग्राहक सेवाजस्ता गैर वित्तीय परिसूचक सबैमा आमूल सुधार हासिल गरेको छ ।

हाल बैंकको कुल सम्पत्ति रु १२९ अर्ब, निक्षेप १०७ अर्ब र कर्जा ६३ अर्ब पुगेको छ, जुन नेपालको बैंकिंग बजारमा अग्रणी मानिन्छ । बैंकको पुंजी रु १ अर्ब १७ करोड बाट बृद्धि भई ८ अर्ब ५८ करोड पुगेको छ भने बैंकको नेट वर्थ २३ अर्ब ऋणात्मकबाट ६ अर्ब धनात्मक भएको छ । यस्तै पुंजी पर्याप्तता अनुपात नेपाल राष्ट्र बैंकले तोके बमोजिम १०.०५ प्रतिशत पुगेको छ भने बैंकको भाखा नाघेको कुल कर्जा अनुपात विगतको ६० प्रतिशतबाट घटेर ४ प्रतिशतभन्दा तल रहेको छ । विगत ६ वर्षदेखि क्रमिक रूपमा मुनाफा आर्जन गर्दै गत आ.व. मा रु १ अर्ब ७५ करोडको हाराहारीमा मुनाफा आर्जन गरेको छ । देशका ६७ जिल्लामा १५८ वटा शाखा कार्यालय, २८ ब्रान्चलेस बैंकिंग, ८० वटा एटिएम सेवाविन्दु (आउटलेट) सहित २० लाख भन्दा बढी ग्राहकलाई सेवा पुरयाइरहेको छ । सबै शाखा कार्यालयहरु पूर्ण रूपमा यान्त्रिकरण भएकोले बैंकको कारोवार कुनै पनि शाखा मार्फत गर्न सकिने बैंकिंगसेवा (एविबिएस) उपलब्ध गराएको छ । ग्रामीण क्षेत्रमा शाखा संजाल बढी रहेको यस बैंकद्वारा प्रवाहित सेवाबाट ग्रामीण जनता बढी लाभान्वित भएका छन् । यस्तै करिव ६००० को संख्यामा रहेका मानव संशाधनको आकारलाई घटाइ हाल २६०० को हाराहारीमा ल्याई कर्मचारी उत्पादकत्व बढाउन सफल यो बैंक नेपालको बैंकिंग बजारमै सुमधुर श्रम सम्बन्ध रहेको बैंकको पहिचान बनाउन सफल भएको छ ।

इतिहासका कठिन मोडहरु पार गर्दै स्वर्ण वर्षमा प्रवेश गरेको यो बैंक नेपालको बैंकिंग बजारमा दिगो, विश्वसनीय, सहज तथा आधुनिक सेवा दिने ग्राहकमुखी, ग्रामीणमुखी, व्यावसायिक बैंकको छवि बनाउन सफल भएको छ । निश्चय पनि ५० वर्षको लामो कालखण्डमा यस बैंकले भोगेका अनुभव र आर्जन गरेका ज्ञानहरु प्रेरणादायी र शिक्षाप्रद रहेका छन् । बैंकले हासिल गरेका यी अमूल्य अनुभव र शिक्षाको जगेर्ना गर्दै बैंकको छवि अरु समुज्ज्वल बनाउन तथा बैंकलाई अरु गतिशील बनाउन स्वर्ण जयन्ती वर्षको अवसरलाई समेत प्रयोग गरी निम्न बमोजिमको सुधार कार्यक्रम ल्याइएको सहर्ष जानकारी गराइन्छ ।

१) बैंकको पुंजी संरचनामा सर्वसाधारणको सहभागिता

बैंकको पुंजी पर्याप्तता पूरा भैसकेको र नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुनुपर्ने पुंजी श्रोत प्राप्त भइसकेको अवस्थामा बैंक तथा वित्तीय संस्था ऐन २०६३ अनुसार ३० प्रतिशत शेयर सर्वसाधारणमा जारी गर्नु पर्ने

प्रावधानअनुरूप यसमा जानको लागि केन्द्रीय बैकको निरीक्षण प्रतिवेदनले पनि वारम्बार निर्देशन गरकोले यसको स्वीकृतिको लागि नेपाल सरकारलाई अनुरोध गरिसकिएको छ । सो स्वीकृति आएपश्चात यस आ.व. भित्र उक्त कार्य सम्पन्न गरिने छ । यसबाट बैकको स्वामित्व /पूँजी संरचनामा परिवर्तन भई पूँजी आधार अरु सबल हुने र सर्वसाधारण नेपाली जनताको सहभागिताबाट बैकले थप उचाइ हासिल गर्ने विश्वास लिइएको छ ।

२) कर्जा असुली विशेष: योजना

बैंकको भाखा नाघेको, अपलेखन गरेको कर्जा र गैह्र बैकिंगमा परिणत भएका कर्जाहरु राफसाफ गरी बैकलाई पूर्ण स्वस्थ बनाउन विशेष: कार्ययोजना ल्याउनुको साथै कमजोर र अपठ्यारो अवस्थामा रहेका असूल हुन बाकी धेरै पुराना कर्जालाई पनि सम्बोधन गर्न सक्ने गरी भरखरै नयाँ कर्जा असुली कार्यविधि लागू गरिएको छ । यस अन्तरगत ५० हजारसम्म सांवा हुनेले सांवामात्र बुझाए बाकी सबै व्याज मिनाहा दिने व्यवस्था गरिएको छ । यस्तै रहि रु ५० हजारदेखि रु १ लाख सम्म सांवा हुनेले सांवा र १० प्रतिशत व्याज गर्दै रु १ करोड सम्मको कर्जा हुनेले सांवा र सांवा बराबरको व्याज बुझाएमा बाँकी सबै व्याज मिनाहा दिने कार्ययोजना कार्यान्वयनमा ल्याइसकिएको छ । सानो कर्जा असुलीमा सजिलो होस भनेर १ करोडसम्म व्याज मिनाहा दिने अधिकार स्थानीय शाखा कार्यालय र क्षेत्रीय कार्यालयलाई प्रत्यायोजन गरिएको छ । यस्तै १ करोड भन्दा माथिका सबै कर्जा फर्छियोट गर्न संचालक समिति स्तरीय कर्जा असुली समिति गठन गरिएको छ । यो समितिले ठूला ऋणीहरुसंग सम्पर्क गरी पुरानो कर्जा फर्छियोट गर्ने रणनीतिहरु बनाई कर्जा असुल उपर गरिने छ । यो व्यवस्थाबाट बैकको पुरानो कर्जा असुलीमा प्रभावकारिता आइ नाफादायकता बढी हुने अपेक्षा गरिएको छ । वि.सं. २०७१ असार मसान्तसम्म भाखा नाघेको कर्जालाई कुनै न कुनै रूपमा टुङ्गोमा पुरयाउने लक्ष्य राखिएको छ साथै स्वर्ण जयन्ती वर्ष भरिमा भाखा नाघेको ३ अर्ब कर्जा असुल गरिने छ ।

३) कर्जा लगानीमा उल्लेख्य वृद्धि गर्ने र उच्च तरलता प्रशोचन गर्ने

क) बैकको कर्जा लगानी अनुपात ६१ प्रतिशत छ जुन तुलनात्मक रूपमा कम छ । मुद्रा बजारबाट राम्रो प्रतिफल प्राप्त नभईरहेको वर्तमान अवस्थामा कर्जा लगानी वृद्धि गर्नु अपरिहार्य भएको छ । कर्जा लगानीलाई चुस्त बनाइ सरल र सहज पहुंचमा वृद्धि गर्न शाखा कार्यालय देखि व्यवस्थापन तह सम्मको कर्जा स्वीकृत गर्ने अख्तियारीमा उल्लेख्य वृद्धि गरिएको छ , यस निमित्त शाखा कार्यालयबाट स्वीकृत हुने कर्जा ६ कार्य दिनभित्र स्वीकृत गर्ने, सबै तहबाट स्वीकृत हुने कर्जा **फाईल ट्र्याकिंग प्रणाली (File Tracking System)** लागू गरि कर्जाहरुको लगानी प्रकृत्यालाई पारदर्शी बनाउने छ । यसबाट स्वर्ण जयन्ती वर्षमा करिब १५ अर्बले कर्जा वृद्धि गरिने छ ।

ख) यस्तै ठूला र संस्थागत ग्राहकलाई विशिष्ट सेवा प्रदान गर्न केन्द्रीय कार्यालय भवनमा सुविधा सम्पन्न **कर्पोरेट शाखा** खाल्ने कार्ययोजना रहेको छ ।

ग) कृषि कर्जा सहूलियत व्याजदरमा सरल र सहज पहुंच पुरयाउने नेपाल सरकारको घोषित कार्यक्रमलाई सहयोग पुरयाउन यो वर्ष कृषि कर्जामा ९ प्रतिशत व्याजदर कायम गरिएकोमा यसमा नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने ४ प्रतिशत अनुदान कटाउंदा कृषकले ५ प्रतिशतमै कृषि कर्जा प्राप्त गर्न सक्ने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

घ) बैकको स्वर्ण जयन्ती वर्षको अवसरमा आफ्नो व्यावसायिक दक्षता मार्फत राष्ट्र सेवामा समर्पित डाक्टर ,इन्जिनियर,कानुन व्यवसायी ,बैंकर ,चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट ,प्राध्यापक लगायतका विशिष्ट पेशाकर्मीहरुलाई उपयुक्त हुने गरी सरल दरमा कर्जा उपलब्ध गराउन **व्यावसायिक कर्जा (Professional Loan)** को व्यवस्था गरिने छ । यस्तै सेवा निवृत्त राष्ट्र सेवकहरुको कर्जा मागलाई पूर्ति गर्न **निवृत्त राष्ट्र सेवक कर्जा योजना लागू गरिने छ ।** शिक्षक र राष्ट्र सेवक कर्मचारीलाई हाल दिँदै आएको **राष्ट्र सेवक कर्जा र शिक्षक कर्जामा १ प्रतिशत व्याजदर कम गरिने छ ।**

- ड) बैंकको विद्यमान कर्जा प्रणालीमा समयसापेक्ष सुधार गरी सरल बनाईनुका साथै प्रवाहित कर्जाको स्वस्थता, सदुपयोगिताको सुनिश्चितता निम्ति छुट्टै कर्जा अनुगमन विभाग तथा क्षेत्रीय कार्यालयहरुमा यस्तो इकाई स्थापना गरिने छ।
- च) कर्जा लगायत बैंकको समग्र जोखीम व्यवस्थापन गर्न जोखिम व्यवस्थापन विभाग लाई कार्यान्वयनमा ल्याईने छ।
- ४) शाखा पुनस्थापना / कार्यक्षेत्र विस्तार २०७२ आषाढ मसान्तसम्म शाखा स्थापना वा शाखा रहित बैंकिङ्ग आदिको माध्यमबाट विगतमा शाखा रहेका सबै स्थानमा बैंकको सेवा उपलब्ध गराउने छ। विकासलाई सहज र सहयोग गर्ने नीति अनुरूप विगतको द्वन्दकालमा विस्थापित शाखा कार्यालयहरु क्रमिक रूपमा पुनःस्थापना गर्दै जाने नीति लिइने छ। विकासलाई सहयोग पुर्याउने उद्देश्यले व्यवसायिक दृष्टि कोणले संभाव्य स्थानहरुमा नयां शाखा स्थापना गरिने। बैंकिंग व्यवसायको दृष्टिले संभाव्य देखिएका अन्य स्थानमा नयां शाखा कार्यालय स्थापना गरि बैंकिंग कार्यजालो विस्तार गरिने छ।
- ५) विद्यार्थी लक्षित सेवा
भविष्यको आशा केन्द्रको रूपमा रहेका विद्यार्थीलाई लक्षित गरि शून्य मौज्जातमा वचत खाता र एटिएम, SMS, ebanking, mobile banking जस्ता निशुल्क रूपमा उपलब्ध गराईने छ। २६ वर्षसम्मका विद्यार्थीलाई उपलब्ध गराईने यस सेवाबाट वित्तीय कारोवारमा यस वर्गको समावेशता बढ्ने तथा वचत लगायत बैंकिंग आदतको विकास हुने अपेक्षा लिइएको छ।
- ६) बैंकिंग सेवालाई चुस्त, स्तरीय र ग्राहकमैत्री बनाईने
बैंकिंग सेवालाई छिटो छरितो र ग्राहकमैत्री बनाउन टेलरसिष्टमलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने, इलेक्ट्रोनिक बैंकिंग सेवा विस्तार गरी मोवाईल चार्ज गर्ने, फण्ड ट्रान्सफर गर्ने, चेक बुक अनुरोध, व्यालेन्स जानकारी, विद्युत, पानी, टेलिफोन, महसूलजस्ता उपयोग सेवाको शुल्क मोवाइलबाटै तिर्न सकिने व्यवस्था कार्यान्वयनमा ल्याईने छ। यो आर्थिक वर्षलाई ई बैंकिंग वर्षको रूपमा मनाई हालको ई बैंकिंग कारोवार लाई ३० प्रतिशतबाट ५० प्रतिशत पुर्याईने छ। ग्राहकलाई वित्तीय कारोवारमा सुरक्षाको प्रत्याभूति दिन ग्राहक संरक्षण सिद्धान्त (Customer Protection Principle) अनुशरण गरिनुका साथै बैंकद्वारा प्रवाहित हुने सेवाको स्तरोन्नति गर्न अनुसन्धान इकाईहरु गठन गरिने छ।
- ७) लघु वित्त तथा दुर्घटना वीमा सेवा
विपन्न वर्गको आर्थिक उत्थान निम्ति उनीहरुमाभक्त कर्जाको पहुंच विस्तार गर्न सरल एवं सुलभ तरिकाबाट कर्जा प्रवाह गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ। यस अन्तरगत जाने २ लाख सम्मको विपन्न वर्ग कर्जा ८ प्रतिशत व्याजदरमा ५ कार्यदिनभित्रै उपलब्ध गराईने छ। साथै यसरी विपन्न वर्गमा कर्जा लिने व्यक्तिको रु २ लाखसम्मको दुर्घटना वीमा बैंकले गरिदिने व्यवस्था मिलाईएको छ। साथै विपन्न वर्गलाई संस्थागत रूपमा सहयोग पुर्याउन एक छुट्टै लघु वित्त विकास बैंकको पहल आरम्भ गरिने छ।
- ८) संस्थागत सुशासन एवं ग्राहकसेवा :
सर्वसाधारण तथा सेवाग्राहीलाई संस्थागत सुशासनको प्रत्याभूति दिलाउन बैंकले प्रदान गर्ने सेवा, लाग्ने शुल्क र अवधि समावेश गरिएको नागरिक वडापत्र बैंकका हरेक शाखा कार्यालयमा राखिएको छ। ग्राहक तथा सरोकारवालाको गुनासो तथा सुझाव सुनुवाई, संकलनगरी आवश्यक कार्यान्वयन निम्ति केन्द्रीय कार्यालयमा संचालक स्तरीय गुनासो सुनुवाई इकाईको व्यवस्था गरिएको छ। बैंकले प्रदान गर्ने सेवा सम्बन्धमा कुनै गुनासो वा सुझाव भएमा बैंकको इमेल gunaso@rbb.com.np वा टोल फ्रि नम्बर १६००९३२०२२ मा कुनै पनि समयमा सम्पर्क गर्न सकिने छ। यस्तो गुनासो इकाई क्षेत्रीय तथा शाखा कार्यालय तहसम्म विस्तार गरिने छ।
- ९) वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम :
बैंकले देशमा वित्तीय साक्षरता फैलाउने अभियान आरम्भ गर्ने छ। बैंकले पहिलो चरणमा धनुषा, कास्की र नवलपरासीमा वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम संचालन गर्ने छ र क्रमशः अन्य जिल्लामा विस्तार गरिने छ।

यसै सिलसिलामा बैंकले **सुखको बाटो** नामक लघु उपन्यास र वित्तिय साक्षरता सम्बन्धी प्रशिक्षण पुस्तिका प्रकाशन गर्नुका साथै वित्तिय चेतना फैलाउने सुचना विज्ञापन उत्पादन गरी प्रकाशन प्रसारण गर्ने छ ।

१०) संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व सम्बन्धी कार्यक्रम

यस कार्यक्रमअन्तर्गत बैंकले मृगौला रोगसम्बन्धी जनचेतना कार्यक्रमका लागि **रु १० लाखको कोष व्यवस्था गर्नुका** साथै निसहाय तथा अति विपन्न वर्गका विरामीहरुलाई स्वर्ण जयन्ती वर्षभर रक्त संचार केन्द्र मार्फत रु १३ लाख बराबरको **रगत निशुल्क** रुपमा उपलब्ध गराइने छ । ७० वर्ष पुगेका जेष्ठ नागरिकले यस बैंकमा खोल्ने बचत खातामा प्रचलित व्याजदरभन्दा **०.५ प्रतिशत बढी** व्याजदर प्रदान गरिने छ । एकल महिलाले खोल्ने बचत खातामा प्रचलित व्याजदरभन्दा **०.५ प्रतिशत बढीले** व्याजदर र **रु १ लाखसम्मको दुर्घटना बीमा** गरिने छ । अल्पसख्यक तथा लोपोन्मुख जातिका विधार्थीलाई प्रमाणापत्र तह र स्नातकतह अध्ययनको लागि प्रति विधार्थी मासिक रु ५ हजारका दरले दश जनालाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने तथा यसको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि विधार्थी सहायता कोष खडा गर्नेछ । यसैगरी वातावरणीय कार्यक्रम अन्तर्गत विभिन्न स्थानहरुमा बगैचा पार्क निर्माण गर्नुका साथै **Go green** (हरियाली प्रवर्द्धन) कार्यक्रम प्रभावकारी रुपमा अधि बढाईने छ ।

११) सुधार कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा कर्मचारी र पत्रकार: उपर्युक्त कार्यक्रमलाई प्रभावकारीरुपमा कार्यान्वयन गर्न जनशक्तिको साथै राज्यको चौथो अंगको रुपमा रहेको पत्रकार जगतको अहंम भूमिकालाई दृष्टिगत गरी निम्नानुसारको कार्यक्रम गरिने छ:

क. जनशक्तिको परिचालन तथा प्रोत्साहन: बैंकको महत्वपूर्ण सम्पत्तिको रुपमा रहेका कर्मचारी नै सेवा प्रवाहका माध्यम रहेकोले उनीहरुको कार्यकुशलता अभिवृद्धि निम्त सांगठनिक तथा व्यवस्थापकीय विषयवस्तु अध्ययनका लागि विदेशमा अवलोकन भ्रमणको अवसर प्रदान गरिने छ । यस्तो भ्रमणको अवसर कार्यसम्पादन, योग्यता र अनुभवको आधारमा अधिकृतस्तरलाई ५ वर्षभित्र र सहायक स्तरलाई ७ वर्षभित्र अवसर प्रदान गर्ने नीति लिइने छ भने उच्च स्तरीय अधिकृतहरुलाई पनि अवलोकन) **Exposure visit** तथा सेमिनारमा निश्चित समयभित्र उपलब्ध गराइने व्यवस्था गरिने छ । साथै बैंकिंग कारोवारका आपसी अनुभवहरु विनिमय गर्न प्रतिष्ठित बैंकहरुसंग कर्मचारी विनिमय कार्यक्रम संचालन गरिने छ । साथै स्वर्ण जयन्तीको अवसरमा सबै कर्मचारीलाई उत्प्रेरित गर्न विभिन्न प्याकेजहरु तयार गरिनेछ ।

ख. पत्रकार जगतलाई विशेष प्राथमिकता: नेपालको वित्तिय क्षेत्र र समग्र अर्थतन्त्रको समुचित विकासका लागि राज्यको चौथो अंगको रुपमा रहेको पत्रकारिता क्षेत्रले पुरयाउदैआएको योगदान आफैमा स्तूत्य रहेको छ, पत्रकार महानुभावको योगदानलाई राष्ट्रिय वाणिज्य बैंकले अत्यन्त आदरभावले हेर्दैआएको छ । यस परिप्रेक्ष्यमा अर्थ र वित्त क्षेत्रको विकास तथा प्रवर्द्धनमा सहयोग पुरयाउने पत्रकारको सम्मानस्वरुप बैंकद्वारा **राष्ट्रिय वाणिज्य बैंकसंग पत्रकार पुरष्कार** स्थापना गरिएको छ । रु ५००००। (पचास हजार) राशीको यो पुरष्कार आगामी वर्षदेखि हरेक वर्ष बैंक दिवसमा वितरण गरिने छ ।

स्वर्ण जयन्तीको संघारमा राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक सम्बद्ध सरोकारवाला र तमाम शुभेच्छुकहरुप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछ । आगामी दिनमा ग्राहकमुखी ,व्यावसायिक ,प्रतिष्पर्धी ,ग्रामीण अर्थतन्त्रमुखी सबल बैंकको रुपमा सर्वसाधारण नेपाली जनतालाई दिगो ,विश्वसनीय र आधुनिक बैंकिंग सेवा दिने दिशामा दृढ संकल्प दोहराउदै बैंकको आगामी शतकौं लामो यात्रामा सम्बद्ध सबै पक्षबाट न्यानो संरक्षण ,सहयोग,सद्भाव र मार्गनिर्देशनको अपेक्षा गरिन्छ ।

राष्ट्रीय वाणिज्य बैंक लिमिटेड

केन्द्रीय कार्यालय
सिंहदरवार प्लाजा, काठमाडौं

मिति ०७१ १९।२०

कार्यक्रम तालिका

पत्रकार दर्ता ४.३० देखि ४.४५

आसन ग्रहण ४.४५ बजे

राष्ट्रीय गान : ४.५०

स्वागत मन्तव्य तथा प्रस्तुतीकरण : कृष्ण प्रसाद शर्मा,
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत, रावावैक

विशेष मन्तव्य : डा रेवत व. कार्की ,
अध्यक्ष , रावावैक संचालक समिति

फलोर ओपन :

धन्यवाद ज्ञापन : नामप्र सुरेन्द्र कुमार वजिमयो

रात्री भोज : ६.०० बजे

कार्यक्रम संचालन : मुकुन्द अर्याल, वरिष्ठ प्रबन्धक (जन सम्पर्क अधिकृत) रावावैक